

ATENCIÓ FARMACÈUTICA AL PACIENT DEPENDENT, IMMOBILITZAT O OSTOMITZAT

COMISSIÓ DE FORMACIÓ CONTINUADA

COL·LEGI OFICIAL DE FARMACÈUTICS DE LES ILLES
BALEARS

DIRECCIÓ

Comissió de Formació Continuada del COFIB.

COORDINACIÓ

Concepción Artigues Gayá, coordinadora de la Comissió de Formació i Vocal d'Ortopèdia del COFIB.

Laia Solà Busquets, Àrea de formació del COFIB.

INTRODUCCIÓ

La dependència és la situació en què es troben les persones que, per raons derivades de l'edat, la malaltia o la discapacitat i lligades a la falta o a la pèrdua d'autonomia física, mental, intel·lectual o sensorial, necessiten l'atenció d'una o diverses persones o ajudes importants per portar a terme activitats de la vida diària.

Avui en dia, a causa de factors com el progressiu envelliment de la població i les comorbiditats de les malalties vasculars, la diabetis i les demències, entre d'altres, hi ha un gran increment de persones dependents. A les Illes Balears quasi el 3,6% de la població té activa la sol·licitud de dependència, amb un total de 32.028 ciutadans amb dret a la prestació i dels quals només 28.024 la tenen activa¹. El nombre de persones amb dret a la prestació ha augmentat un 13,3% a la nostra comunitat els últims anys² i és per això que hi ha una creixent necessitat que els farmacèutics comunitaris, com a professionals sanitaris, comptin amb una formació adequada que els faciliti integrar en la seva pràctica diària la metodologia i els recursos específics per a una correcta atenció als pacients dependents.

BIBLIOGRAFIA:

1. Conselleria d'afers socials i esports. Direcció general d'atenció a la dependència. GOIB. Situació Actual juny 2023. Disponible a: <https://www.caib.es/sites/dgdependencia/f/430385>
2. Institut de Mayores y Servicios Sociales (Imsero). Ministerio de derechos sociales y agenda 2023. Información estadística del sistema para la autonomía y atención a la dependencia (SAAD). Situación a 31 de mayo de 2023. Disponible a: <https://imsero.es/el-imsero/documentacion/estadisticas/sistema-autonomia-atencion-dependencia-saad/estadisticas-mensual>

OBJECTIU GENERAL

Incrementar els coneixements i habilitats dels farmacèutics comunitaris en relació amb els productes i tècniques necessàries per ajudar a una correcta atenció als pacients amb qualsevol grau de dependència.

OBJECTIUS ESPECÍFICS:

- Conèixer les causes i els tractaments precoços de les lesions cutànies ocasionades per la immobilitat del pacient.
- Dispensar l'ajuda tècnica disponible més adient per cada tipus de pacient.
- Entendre el procés de les ferides cròniques i realitzar el servei de dispensació dels apòsits correctament en funció de l'estat de la ferida.
- Conèixer les cures bàsiques de les ostomies i saber recomanar el producte sanitari adient per a cada cas.
- Saber transmetre les recomanacions bàsiques de nutrició i d'activitat física per poder ajudar a mantenir una bona qualitat de vida al pacient dependent.

SESSIÓ I: LA CURA DEL PACIENT ENLLITAT O ASSEGUT

DATES I HORARI: Dimarts 13 de febrer de 2024
10.00 h a 14.00 h

PONENT: Joan Enric Torra i Bou

PROGRAMA:

- Etiopatogènia, prevenció, identificació i tractament precoç de les lesions cutànies relacionades amb la dependència:
  - Lesions per pressió.
  - Lesions per dermatitis associada a la incontinència.
- Estrips cutanis i pells fràgils.
- Ajudes tècniques per la prevenció de lesions per pressió.

SESSIÓ II: RECURSOS PER A LA PREVENCIÓ DE LES LESIONS PER PRESSIÓ

DATES I HORARI: Dimarts 20 de febrer de 2024
10.00 h a 14.00 h

PONENT: Joan Enric Torra i Bou

PROGRAMA:

- Procés de cicatrització.
- Diferències entre ferides agudes i ferides cròniques.
- Acrònim TIME.
- Les cures en l'ambient humit.
- Tractament etiològic de les nafres de cama.

SESSIÓ III: ASPECTES BÀSICS DE LES OSTOMIES I DE LA INCONTINÈNCIA

DATES I HORARI: Dimarts 27 de febrer de 2024
10.00 h a 14.00 h

PONENT: Núria Borrell Brau

PROGRAMA:

- Abordatge multidisciplinari de les ostomies i incontinències. Rols professionals.
- Tipus d'ostomies i com s'utilitzen.
- Tècniques de continència: sondes, col·lectors, irrigació i obturadors.
- Pràctica amb els dispositius i aprenentatge del seu maneig.

Recomanem l'assistència presencial degut al caràcter pràctic d'aquesta sessió.

SESSIÓ IV: PRODUCTES DE SUPORT PER A LA PREVENCIÓ DE LES CONSEQÜÈNCIES ADVERSES DE LA IMMOBILITAT DEL PACIENT DEPENDENT

DATES I HORARI: Dimecres 6 de març de 2024
10.00 h a 14.00 h

PONENT: Carles Salvadó Escarramán

PROGRAMA:

- Optimització de les funcions del llit per a la verticalització progressiva i la prevenció de les conseqüències adverses de la immobilitat.
- Productes de suport per la mobilització segura del pacient a la llar i la prevenció de caigudes.

- Productes de suport pel posicionament segur i els canvis posturals del pacient al llit i a la cadira.
- Superfícies de reducció de la fricció per la prevenció dels esforços físics del cuidador familiar i de les forces de fricció.
- Activitats físiques recomanades per al pacient immobilitzat.

SESSIÓ V: LA CURA DEL CUIDADOR I PAUTES NUTRICIONALS PER AL PACIENT DEPENDENT

DATES I HORARI: Dimarts 12 de març de 2024
10.00 h a 14.00 h

PONENT: Núria Borrell Brau

PROGRAMA:

- Tenir cura del cuidador:
  - Valoració integral de la persona dependent.
  - Detecció de riscos potencials.
  - Valoració de la persona cuidadora.
  - Eines per evitar risc de claudicació del cuidador.
- Pautes nutricionals:
  - Valoració de la ingesta.
  - Estat nutricional clínic-analític.
  - Suport nutricional.

PONENTS:

Joan Enric Torra i Bou, Consultor Clínic en integritat cutània i Seguretat del Pacient, fundador i director de SAPIENS Ferides/as-Ferides-Wound Consultants. Responsable del Blog Pell Segura, així com col·laborador del Programa de doctorat en ciències de la salut de la Universitat de Lleida. Doctor en infermeria per la Universitat d'Alacant, Màster sobre Recerca i Gestió de la Cura de les ferides en la Universitat de Cantàbria.

Carles Salvadó, Fisioterapeuta i consultor clínic expert en programes de mobilització segura de persones amb mobilitat reduïda i en la cura de la pell. Màster en prevenció i gestió de riscos en la comunitat. Màster propi en Ecologia Emocional.

Núria Borrell Brau, Infermera de teràpia enterostomal. Màster en ciències de la infermeria i màster en ostomies. Professora de la Universitat Blanquera de pràctica clínica en infermeria.

INFORMACIÓ I INSCRIPCIONS

DIRIGIT A:

Farmacèutics comunitaris que no posseeixin el títol d'especialista en ortopèdia.

HORES LECTIVES:

20 hores.

La formació es realitzarà en format híbrid. Es podrà escollir assistència presencial (saló d'actes del COFIB: Volta de la Mercè 4, Palma) o bé en línia mitjançant retransmissió en directe per streaming.

Data límit d'inscripció: dilluns 29 de gener de 2024

Places disponibles: 30 alumnes

PREU CURS COMPLET PER A COL·LEGIATS AL COFIB*:

Format presencial: 250€ (IVA inclòs)

Format virtual: 280€ (IVA inclòs)

L'import de la matrícula s'abonarà amb la següent quota col·legial un cop l'alumne hagi realitzat la inscripció a través de la pàgina web privada del COFIB:

<https://www.cofib.es/collegiats/formacio.aspx>

PREU CURS COMPLET PER A NO COL·LEGIATS:

Preu: 350€ (IVA inclòs)

Per realitzar la inscripció s'ha de retornar el formulari adjunt al correu formacio@cofib.es

[Butlletí d'inscripció](#)

Per a més informació podeu contactar amb l'Àrea de formació del COFIB, telèfon **971 22 88 88 (extensió 5)** o a través del correu electrònic: formacio@cofib.es

*Per als residents a les illes d'Eivissa, Formentera i Menorca el preu de la formació en format virtual serà el mateix que el del format presencial i gaudiran de matrícula gratuïta en cas d'acudir presencialment a la formació.